

Consultatieronde wijziging van het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen

Bezwaren en voorstel

De voorgenomen wijziging ziet op het toestaan van indexatie bij een verlaagde norm van 105% beleidsdekkingsgraad. Dit lijkt een op goede gronden gekozen voorstel maar is dat inhoudelijk niet.

De gehanteerde berekeningsgrondslag voor de dekkingsgraad is volstrekt fictief en ver onder het werkelijke risicopercentage, daarmee -evenals de 105%- arbitrair. Arbitrair zowel als uitkomst van een berekening als van de keuze van de hoogte van het percentage. Bovendien wordt het recht op indexatie ten onrechte slechts voor een beperkt deel van de rechthebbende gepensioneerden geëffectueerd. Een feitelijke ongelijkheid in een situatie waarbij de meeste rechthebbenden ten onrechte reeds 15-20% inkomensachterstand hebben opgelopen en de prijsstijgingen en inflatie torenhoog zijn. Het kapitaal van de fondsen is enorm, blijft zoals in de afgelopen 40 jaar per 7-9 jaar verdubbelen en is een schier onuitputtelijke veilige voorziening voor het uitkeren van pensioenen.

Zonder enig probleem kunnen nu alle pensioenen geïndexeerd worden en kan de opgelopen achterstand in inkomen worden gecompenseerd (indexatie overeengekomen bij intrede in de fondsen en bevestigd in rechtspraak o.a. conclusie HR zaak 20/01430). Naast recht doen aan de pensioenafspraken geeft dit op peil brengen van de koopkracht een impuls aan de economie EN een forse extra belastingopbrengst.

Het effectueren van de indexatie en de compensatie kan op diverse manieren. Een snelle en blijvende maatregel is het in overeenstemming brengen van de rekenrente met een percentage dat recht doet aan de langdurig gebleken werkelijke rendementen op het pensioenkapitaal met inachtneming van een zekere risicofactor.

Hiervoor is ruimte in de huidige wetgeving, immers er is wettelijk bepaald dat de waarde van de verplichtingen van een pensioenfonds op basis van marktwaarde moet worden berekend. De nadere uitwerking is overgelaten aan de Nederlandse Bank. Omdat er geen markt is voor pensioenverplichtingen heeft DNB gekozen voor afleiding van de percentages voor interbancaire leningen (die overigens hoger zijn dan de rekenrente).

In de antwoorden op kamervragen van 15-10-2021 (SZV ref 2021-0000163663) houdt de staatsecretaris zich aan de modellen die leiden tot de gehanteerde uitkomsten omdat ze voldoende robuust zijn. Welnu, gezien de feitelijke kapitaalpositie, de 40-jarige trend van ca. 7% gemiddeld rendement met 7-9 jaarlijkse verdubbeling, kan met rust gesteld worden dat een robuuste zekerheid is geschapen; we zijn zwaar oververzekerd. Vanuit die positie geeft een vergelijk met de rekenrente in omringende EU-landen, die zich allen in een minder gunstige positie bevinden, een duidelijk beeld van de oververzekering. Het naast elkaar zetten van het werkelijke rendement in geld (2021 minimaal € 130 miljard) en berekend tegen de fictieve rekenrente (2021 € 3,35 miljard) spreekt boekdelen.

Het inhalen van de opgelopen achterstand en het onmiddellijk indexeren (totaal max € 50-70 miljard) brengt de toekomstige verplichtingen op geen enkele manier in gevaar en gaat niet ten koste van jongeren, er is voldoende ruimte.

Dat wordt ook duidelijk in de in de plannen voor vervanging van het stelsel. Daarin is ruimte gevonden voor een onttrekking maximaal 15% ofwel **€ 251 miljard** (naar situatie ultimo 2020) aan het kapitaal van de rechthebbenden (het fondsvermogen) ten behoeve van een solidariteitsreserve.

Zelfs zou zonder risico de huidige pensioenpremie ver kunnen worden teruggebracht met alle positieve gevolgen voor loonsom, netto inkomen, impuls economie en wederom belastingopbrengst.

Alles overziende is er zelfs geen noodzaak om het huidige stelsel te vervangen door een geheel nieuw stelsel. Het vrijwel belangrijkste argument van de voorlopig landurig lage rente is gelet op de feitelijke situatie een non-argument.